

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 19 Şubat 2024
Sayı : 491

10/1060

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Elazığ ili Maden ilçesi Camiikebir Mahallesi 19 Haziran 2019 tarih ve 30806 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 1150 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile riskli alan ilan edilmiştir.

Söz konusu riskli alan ilan edilen Camiikebir Mahallesinin bulunduğu bölgede faaliyet gösteren bakır işletmesi, maden ayrıştırma sonucunda ortaya çıkan pasa, maden hafriyatını riskli alan ilan edilen bölgenin üst tarafına dökmüş ve olası bir çevre felaketine sebebiyet verecek riskler yaratmıştır.

Bu sebeple; Elazığ ili Maden İlçesi Camiikebir Mahallesinde bakır madeni işletmesince güvenli alana dökülmeyen pasa ve moloz hafriyatından dolayı oluşabilecek çevre felaketinin etkilerinin neler olabileceği ve çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla Anayasamızın 98'inci ve TBMM İç Tüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca "Meclis Araştırması" açılmasını saygılarımla arz ederim.

Gamze Akdeniz Yılmaz
İstanbul M.

Ali Özlük
K. Maraş M.

Gürsel EROL
Elazığ Milletvekili

Mahmut Karadere
Samsun M.

Özgür İbrahim
Çanakkale M.

Ayhan BARUT
Adana M.

Deniz Demir
Antalya M.

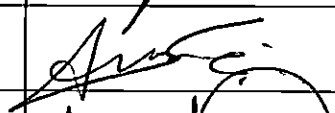
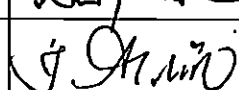
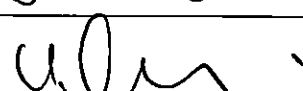
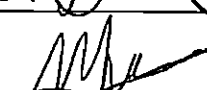
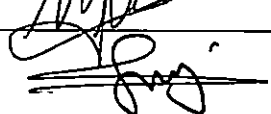
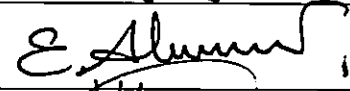
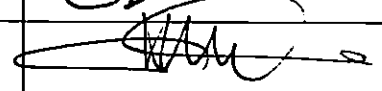
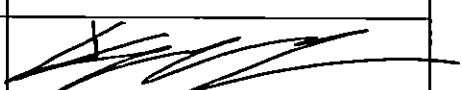
Vecdi Bırdı
Kırklareli M.

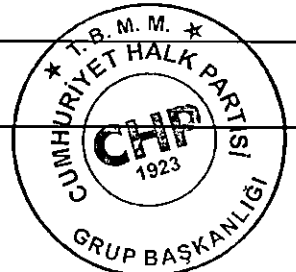
Ömer Fethi Özer
M.İzmir

Mehir POLAT
İzmir M.

..... Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı - Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Nermin Yıldırım Kara	Hatay	
Velî Akbaba	Malatya	
Ali KARAOBA	İSAK	
Nail Giler	Kocaeli	
İsmail Atakan ÇINVER	Karaman	
Utku Gökçöner	Estizelir	
Hasan ÖZTÜRK	Bursa mv	
Talat DİNGER	Mersin Mv.	
Ergin ALTAY	İstanbul Mv.	
Hasan Öztürkmen	Gaziantep Mv.	
DANİZ YAVUZYILMAZ	Zonguldak Mv.	
Zeynel Emre	İstanbul Mv.	

GEREKÇE

Elazığ'a 80 km uzaklıkta, Diyarbakır yolu üzerinde bulunan Maden İlçesi, Doğu Torosların devamı olan Mihrap Dağı eteklerinde, dar bir vadinin yamaçlarında kurulmuş ve 1927'den sonra Elazığ iline bağlı bir ilçe haline gelmiştir. Maden ilçesinin büyük bir kısmı dağlık ve engebelerdir. İlçenin önemli gelir kaynaklarından biri ismini de aldığı madencilik faaliyetidir.

Elazığ ili, Maden İlçesi Camiikebir Mahallesi sınırları; 19 Haziran 2019 tarih 30806 sayılı Resmi Gazetede yer alan 1150 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanunun 2'nci maddesi gereğince riskli alan ilan edilmiştir.

Söz konusu riskli alan ilan edilen Camiikebir Mahallesi'nin bulunduğu bölgede Yıldızlar SSS Holding'e bağlı bakır işletmesi faaliyet göstermektedir. Fakat ilçe halkı maden işletmesinin faaliyetlerinden (galeri açılması, dinamit patlatılması, pasa ve moloz hafriyatı) dolayı yıllar içinde her an heyelan tehlikesini hissetmiştir. Maden ayrıştırma sonucunda ortaya çıkan pasa ve maden hafriyatı işletme tarafından riskli alan ilan edilen bölgenin üst tarafına dökülmüş ve olası bir çevre felaketine sebebiyet verecek riskler yaratılmıştır.

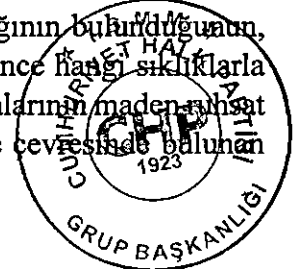
Bakır işletmesinin atıklarından dolayı ilçe, "Doğal olmayan heyelan" diye tanımlanan toprak kayması riskiyle karşı karşıyadır. Yıllarca göz yumulan bu uygulama, zeminin üst yapısında doğal olmayan ekstra bir basınç oluşturmuş ve bu basınç, zeminin iç yapısında gerilmelere sebep olmuştur. Zeminin üst yüzeyinden yaklaşık 15-20 m derinde iç bünyede kırılmalar gözlenmektedir. Günümüzde ise toprak kayması riski en üst seviyeye tırmanmıştır.

Ayrıca Pasa ve moloz hafriyatının riskli alan ilan edilen bölgeye dökülmesinden kaynaklı Elazığ-Diyarbakır karayolu ve demir yolu ile yerleşim yerleri olası bir çevre felaketi riskiyle karşı karşıya bırakılmaktadır.

Fırat Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği bölümü tarafından 27.10.2016 tarihinde hazırlanan raporda ve Elazığ Valiliği İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü'nün 23.08.2017 onaylı etüt raporu sonuçlarında da görüldüğü üzere heyelan riskinin maden işletmesince üretim esnasında biriktirdiği pasanın zemine uyguladığı yükten kaynaklı zemin hareketi dışında ayrıca pasanın kendisinin de kayma riski olduğu belirtilmiştir.

Maden ilçesi ile ilgili, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) tarafından hazırlatılan Maden ilçesi Camiikebir mahallesindeki aktif ve olası heyelan alanlarının jeolojik-jeoteknik değerlendirme raporuna istinaden İçişleri Bakanlığı'nın talimatları doğrultusunda Maden ilçesinde heyelan riski bulunan bölgede kalan 278 konut ve 232 işyerinin tahliye işlemlerine 2019 yılında başlanmıştır.

Yukarıdaki fıkralarda verilen bilgiler çerçevesinde, ilin milletvekili olarak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Mehmet ÖZHASEKİ'nin cevaplama talebi ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na sunmuş olduğum 13 Aralık 2023 tarih ve 7329 sayılı soru önergesinde; Elazığ ilinde şu an aktif olarak kaç maden ocağının bulunduğu, aktif olarak çalışan maden ocaklarında Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne hangi sıkıtlarla denetim yapıldığının, Maden ilçesinde aktif çalışan maden ocakları ve sahalarının maden ruhsat alım ve işletme süreçlerinin incelenip incelenmediğinin, Maden ilçesi ve çevresinde bulunan

maden ocakları ve sahaları için ÇED raporunun alınıp alınmadığının, bölgede yürütülen madencilik faaliyeti neticesinde su kaynaklarımıza olası etkilerinin araştırılıp araştırılmadığının, madencilik faaliyetine başlanılmadan ve başlandıktan sonra alınan su numunelerinin analizlerinin karşılaştırılmasının yapıp yapılmadığının cevaplanmasını talep etmişim.

Yine aynı maden sahası için 01.08.2022 tarih ve 44198 sayılı soru önergime dönemin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanın verdiği cevap; "Söz konusu ruhsat sahası Bakanlığımız bağlı kuruluşu Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG) tarafından mahallinde tetkik edilmiş olup, bu tetkik neticesinde ruhsat sahibine Maden Yönetmeliğinin 35'inci maddesi gereği 6 ay içerisinde pasaları kaldırması, aksi takdirde meri mevzuat hükümleri gereğince işlem yapılacağı hususu yazı ile bildirilmiştir. Ayrıca mezkur duruma ilişkin Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığına ve Elâzığ İl Özel İdaresine de bildirimde bulunulmuştur.

Takip eden süreçte pasaların kaldırılması hususunda ruhsat sahibine verilen 6 aylık sürenin değerlendirilebilmesi için Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığına yazı yazılarak görüşlerinin bildirilmesi talep edilmiş, bu talep üzerine adı geçen kurum tarafından gönderilen cevabi yazıda özetle; pasa malzemelerinin tamamının ortadan kaldırılmasının mühendislik anlamında pratik olmayacağı, bu nedenle sahanın yerleşime açılmaması gerektiği belirtilerek anılan bölge için "Afete Maruz Bölge" kararının uygulanmasının yerinde olacağı hususu kurum görüşü olarak bildirilmiştir.

Bu tespit ve değerlendirmeler çerçevesinde gerek işletme güvenliğinin sağlanması gerekse de çevre ve yerleşim yerlerinin zarar görmemesi için mezkur alanlarda heyelan oluşumunu engellemeye yönelik tüm önlemlerin alınması, yanı sıra 18/06/2019 tarihli ve 1153 sayılı Cumhurbaşkanın Kararı da dikkate alınarak tüm maden işletme faaliyetlerinin durdurulması gerektiği hususu ilgili firmaya yazılı olarak bildirilmiştir." şeklindedir.

Bu sebeplerle; olası can ve mal kayıplarının önlenmesi, Erzincan ili İliç ilçesi Çöpler Altın Madeni Sahasında yaşanan çevre felaketine benzer bir felaketin Elazığ ili Maden ilçesi Camiikebir Mahallesinde yaşanmaması için gerekli tedbirlerin acil olarak ele alınması elzem olacaktır.

